

Innspill fra TV-gruppa

**Liste over EU-initiativ som kan få vesentlig betydning for Norge og som bør gis oppmerksomhet i 2014.
Gruppert etter arbeidsprogrammets tematiske inndeling.**

Tiltak	Kort omtale	Sentrale spørsmål tiltaket reiser for oss	Foreløpig holdning og intensjon om oppfølging
1.Norsk næringsliv og verdiskaping i det indre marked			
1.1 En helhetlig strategi for forsvarssektoren. (Østlandssamarbeidet)	Norsk forsvarsindustri vil bli berørt av denne politikken	Forsvarsindustrien er viktig for arbeidsplasser, kompetansemiljø og innovasjon spesielt for Buskerud (Kongsbergmiljøet) og Oppland (Raufossmiljøet). Begge regioner har viktige klynger for innovasjon og teknologiutvikling i nasjonal og europeisk sammenheng.	
1.2 Generell SMB-politikk. (Virke, LO)	EUs initiativ for såkalt "smart regulations", dvs forenkling. Gjelder flere politikkområder, for eksempel statsstøtte, FoU, MVA.	Felles med tiltakene er å redusere administrative og regulatoriske byrde/hindre for SMB. Veldig positivt sett fra norske næringslivs ståsted	LO peker på at dert er viktig at de sosiale partene blir involvert i utviklingen av regelverket på dette feltet.
1.3 Frihandel EU-USA. (Flere)	Forhandlingenes implikasjoner for EØS-avtalen	Vil påvirke alle næringslivets EØS-relaterte rammevilkår	
1.4 Betalingstjenestedirektivet (2013/0264 COD); (Virke)	EU-kommisjonen foreslår et forbud mot rett til overvelting av kredittkortgebyrer på kortbrukeren, såkalt surcharging, se forslaget artikkel 55 (4).	Virke er bekymret for slik utvikling og ber Norge gjøre sitt ytterste for å forhindre vedtakelse av nevnte artikkel i det foreliggende forslaget til nytt	

	<p>Surcharging er et effektivt og transparent virkemiddel for å stimulere til billigst og mest effektiv betalingsløsning, samt at det er det beste virkemidlet mot svart betaling.</p>	<p>betalingstjenestedirektiv.</p>	
<p>1.5 Revisjon av gruppeunntaket for teknologioverføring. (Virke, Sørlandets Europakontor)</p>	<p>Initiativ for å lage bedre regler for lisensiering av teknologioverføring og patentrettigheter.</p>	<p>Vil gjøre det enklere for bedriften å lisensiere og bruke annen teknologi og know how i egenproduksjon til hverandre.</p>	<p>Ønske om forutsigbare rammevilkår</p>
<p>1.6 Standardisering. (Unio, YS)</p>	<p>Oppfølging av standardiseringsregulering</p>	<p>Arbeidsbetingelser avtalt mellom partene i arbeidslivet berøres i deler av den nye standardiseringsregulering (spes. tjenester).</p>	<p>Avtaleverk mellom partene i arbeidslivet er autonome. Kan ikke legges inn i «standard» bestemt av andre enn partene. Følger opp gjennom ETUC.</p>
<p>1.7 Indre markedsregler for industriproduksjon. Industripolitikkpakke (Sørlandets Europakontor, NHO, Vest-Norges Brusselkontor, LO)</p>	<p>☐☐☐ EU har tatt flere initiativ til en mer aktiv industripolitikk. Det er også satt ambisiøse mål i Europa 2020-strategien.</p>	<p>Regel og politikkutvikling i EU innenfor industri vil kunne få innvirkning på både konkurransen, regler og virkemidler for norsk industri.</p>	<p>LO:Norge må være en aktiv bidragsyter i utviklingen av EUs industripolitikk og samtidig sikre at nye regler støtter opp om norske utfordringer og forhold. NHO: Viktig med forutsigbare rammevilkår for Industrien.</p>
<p>1.8 Liste over kritiske råmaterialer. (Sørlandets Europakontor)</p>		<p>Rammebetingelsene for råvarer til prosessindustri og offshore industri – vil de bli endret?</p>	<p>Behov for like vilkår.</p>
<p>2.Arbeidsliv</p>			
<p>2.1 Vekst for sysselsetting-inkludering og toppkompetanse (2). (Østlandssamarbeidet)</p>	<p>Arbeidsmarkedssamarbeidet i EURES</p>	<p>Mobilitet – spesielt i forhold til unge mennesker - er et sentralt tema i regionalt europapolitisk arbeid. Østlandssamarbeidet er aktive både i</p>	<p>The AER Support the Council's call on the Commission to "finalise the quality framework for traineeships, to establish the</p>

<p>Modernisering av offentlige arbeidsmarkedstjenester (EURES)</p>		<p>BSSSCs og AERs ungdomsnettverk. Også i vår samarbeidsavtale med delstaten Schleswig-Holstein er ungdomsmobilitet et viktig område. Akershus fylkeskommune deltar i AERs Eurodyssey program som støtter opp om arbeidstrening og mobilitet for unge europeere.</p>	<p><i>alliance for apprenticeships and to make proposals for the new EURES regulation”.</i></p>
<p>2.2 Utstasjonerte arbeidstakere. (Unio, NHO, YS, LO)</p>	<p>Håndhevingsdirektivet.</p>	<p>Forsøk på oppklaring kan føre til sosial dumping: I foreliggende forslag kan eksempelvis grupper av utstasjonerte arbeidstakergrupper falle utenfor definisjonen «utstasjonert» og måtte følge opprinnelseslandets regelverk. Dette selv om faktisk jobber utenfor opprinnelsesland.</p> <p>NHO: Direktivet kan få betydning for allmengjøringsordningen, kanskje særlig forskriften om påseplikt/innsynsrett</p>	<p>Følger opp gjennom europeisk fagbevegelse, ETUC.</p>
<p>2.3 Arbeidstidsdirektivet. (Unio, KS, NHO, YS, LO)</p>	<p>Lagt på is fram til etter EUs parlamentsvalg. Viktig sak for partene.</p> <p>Eventuelt initiativ til endringer i arbeidstidsdirektivet ligger nå hos Kommisjonen etter at arbeidslivets parter på Europeisk nivå ikke klarte å forhandle frem et forslag i 2012. Endringer i direktivet vil måtte</p>	<p>Enkelte deler av arbeidstidsdirektivet er viktig særlig i offentlig sektor der det arbeides 24t/7 dager i uken. For KS medlemmer er det ønskelig med oppmyking av praksis for krav om «kompenserende hvile» og beregning av arbeidstid for hvilende vakt. Rammene for gjennomsnittsberegning av arbeidstid er også viktig.</p>	<p>Følges opp gjennom ETUC når saken «tas opp igjen». NHO har deltatt i BEs forhandlingsdelegasjon og avventer mulig nytt utspill fra COM.</p> <p>Arbeidet følges opp gjennom aktiv deltakelse fra KS i paraplyorganisasjonen CEEP (Centre of Employers and Enterprises providing Public services) som er part i den sosial</p>

	komme fordi dagens direktivtekst, praktiseringen i medlemslandene og rettspraksis fra EU-domstolen ikke er sammenfallende. Det vil ikke bli fremmet nytt forslag før ny Kommissjon er på plass (årsskiftet 2014/2015), men det arbeides med innholdet og det vil mest sannsynlig bli gjennomført en ny «impact assesment» i 2014.		dialogen på europeisk nivå og paraplyorganisasjonen CEMR (Council of European Municipalities and Regions). LO peker på at Norge må følge opp arbeidet når Kommissjonen lanserer forslag til direktiv, og sikre at norske regler kan videreføres.
2.4 Restrukturering av bedrifter. (NHO, LO)	Dette blir mest sannsynlig en meddelelse og ikke et direktiv (slik EP har foreslått i en resolusjon.)	Meddelelse vs. direktiv	NHO er svært skeptisk til ytterligere regelverk på dette området. LO mener at Norge må arbeide aktivt overfor EU for å bedre rammevilkårene for grenseoverskridende avtaler.
2.5 Svart arbeid (Undeclared work). (YS, LO)	This draft decision establishes a European platform between labour inspectorates and other enforcement bodies. It aims for a more coherent approach by covering all the key areas influenced by undeclared work and supporting a more effective fight against undeclared work by way of improving cooperation, sharing best practice and identifying common principles.	I hvilken grad gir dette muligheter for bedre samarbeid mellom europeiske og norske tilsyn? I hvilken grad skal Norge bruke ressurser i et slikt samarbeid? I hvilken grad vil man kunne utnytte et slikt samarbeid for å få bukt med svart arbeid blant arbeidsmigranter i Norge?	Viktig at Norge utnytter denne plattformen når etanlert og der det er mulig, både for å utveksle erfaringer, men også for å etablere samarbeid med EU (og spesielt de tidligere øst- europeiske landene) for å bekjempe svart arbeid blant arbeidsmigranter i Norge.
2.6 Den sosiale dimensjon i Europa (LO)	Finanskrisen reiser store utfordringer for den sosiale	Partene i arbeidslivet vil spille en viktig rolle for å møte	Norge må være en pådriver i for å styrke den sosiale dimensjonen i

	dimensjon i Europa.	utfordringene, og arbeidslivspolitikken vil bli sentral her.	Europa og bidra til å styrke de sosiale partenes involvering i arbeidet.
3.Energi			
3.1 Energiteknologi og innovasjon i en framtidig europeisk energipolitikk. (Østlandssamarbeidet, Trøndelags Europakontor, Sørlandets Europakontor, Vest-Norges Brusselkontor, Osloregionens Europakontor)	Fremme innovasjon og ny teknologi innen energisektoren. Fremme utvikling innen energiteknologien i overensstemmelse med energikjøreplanen frem til 2050, fremme energiforskning, fjerne markedsbarrierer for utbredelse av energiinnovasjon på markedet.	Vi har sterke miljøer innenfor dette området – med betydning i Europeisk sammenheng. Relevante arenaer er bl.a. OREEC (Oslo Renewable Energy and Environment Cluster), Energiråd Innlandet.	Bruke Horisont 2020 og de nye Interreg-programmene for 2014 – 2020. Viktig for Trondheimsregionen med forskningsmiljøene NTNU og SINTEF i spissen.
3.2 Tredje energimarkedspakke. (KS, Stavangerregionen, NHO)	Energiloven må endres for gjennomføring av EUs tredje energimarkedspakke. Målet i EU er å realisere et reelt indre energimarked innen 2015. OED har sendt på høring et forslag til endringer. Blant annet foreslås det store endringer for overføring (transmisjon). OED ber om merknader til definisjonen av transmisjon og behovet for en eventuell justering av sentralnettets utstrekning i forbindelse med gjennomføring av tredje energimarkedspakke. De ber også om synspunkter på	Lovendringsforslagene gjelder i hovedsak krav til uavhengig reguleringsmyndighet med etablering av en uavhengig klageinstans og krav om eiermessig skille fra produksjon for sentralnettet. Forslaget åpner også for at myndighetene kan endre dagens organisering av distribusjon (DSO) av elektrisitet. Regionale energiaktører ønsker å operere i et større, liberalisert marked.	KS Bedrift følger arbeidet. Kontaktperson er fagleder Kristin H. Lind. Stavangerregionen viser til at regionale aktører støtter iverksetting av tredje energipakke; utbygging av felles indre energimarked med felles nett/infrastruktur gir større marked også for norske leverandører, mer pris-stabilitet for forbruker/kraftleverandører. NHO ønsker at dette kommer på plass så raskt som mulig.

	hvordan eierskapet av andre enn Statnett i sentralnettet skal håndteres.		
3.3 Skifergass. (Stvangerregionen)	Det skal utarbeides felles rammeverk om dette i EU	Europeisk utvinning av skifergass påvirker pris og etterspørsel av bla gass.	
3.4 NAIADES II. (Stavangerregionen)	Tilrettelegging for mindre oljeavhengighet i alle transporttyper, fokus på elektrisitet, bio, hydrogen og LNG. Mål om indre marked for alternativt drivstoff. 2014: vedtak av utslippsrestriksjoner samt reguleringsendringer som legger til rette for økt bruk av LNG.	-Bla den pågående vurderingen av opprettelse av en sjørute mellom Risavika-Zeebrugge aktualiserer viktigheten av god infrastruktur-tilknytning til «hinterlandet» på kontinentet. -tilrettelegging for økt LNG-bruk interessant mht næringsutvikling.	
3.5 Infrastruktur for alternativt drivstoff. (Stavangerregionen)	Rammeverket fastsetter hvordan man skal realisere utbygging av infrastruktur for alternativt drivstoff, med bindende mål og krav om nasjonale rammeverk.	Krav om et visst antall ladepunkter for elbiler Krav om fyllepunkter for LNG i alle havner (sjø & innenlands) i maksimumsavstander til TEN-T sitt Kjernenettverk.	
3.6 Revisjon av fornybardirektivet. (NHO)	Planlagt revisjon i 2014	Viktig å følge med på eventuelle justeringer.	
4. Klima og miljø			
4.1 Klima og energi (Østlandssamarbeidet, Oslo-regionen, Stavangerregionen,	Grønnbok "A 2030 framework for climate and energy policies" ble lansert i 2013, en kommunikasjon	Satsing på å redusere utslipp av farlige klimagasser, forebygge uheldige virkninger av	I følge CPMR: The EU Green Paper "A 2030 framework for climate and energy policies" makes hardly any

<p>Sørlandets Europakontor, Vestnorges Brusselkontor, LO, NHO; se for øvrig punktene 22 – 26, 31,33,35, med mer spesifikke saksområder her)</p> <p>a)EUs strategi for tilpasning til klimaendringer.</p> <p>b)Nytt rammeverk for klima og energi fram til 2030.</p> <p>c)Rammeverk for evaluering av klima og energi for å oppnå sikker og trygg utvinning av ukonvensjonelle hydrokarboner.</p>	<p>er ventet på slutten av året. Forslag om ambisiøse mål for reduksjon av klimagassutslipp, bærekraftig og sikker energitilgang og vil muligens også inkludere energieffektivitetsdirektivet.</p> <p>Nytt rammeverk for Eus energi- og klimapolitikk som har tre mål: pris / konkurransekraft, forsyningssikkerhet og bærekraft – langsiktig mål: karbonnøytrale innen 2050</p> <p>Særlig industri /næringsliv har etterspurt oppdatert rammeverk pga ønske om forutsigbarhet i forhold til investeringer.</p> <p>Tar for seg mål, politiske virkemidler, konkurransekraft og landenes særtrekk.</p> <p>Et sentralt tema er hvorvidt dagens konsept med de tre såkalte 20-20-20 målene er vellykket og hvordan tilpasse disse frem mot 2030 i lys av den seneste utvikling.</p>	<p>klimaendringer og ta vare på miljøet er tema der innsatsen må skje i nært samarbeid over landegrensene. Utvikling i retning av et lavkarbonsamfunn vil være et prioritert tema fram mot 2020 og Stavangerregionen og Østlandssamarbeidet har i den sammenheng et spesielt fokus på klima i forhold til transport («Clean power for transport»).</p> <p>Hvordan kan Oslo ta del i faglig utvikling på feltet? Oslo kommune har ambisiøse klimamål og jobber aktivt lokalt og internasjonalt med disse spørsmålene.</p> <p>Stavangerregionen påpeker at nytt rammeverk for Eus energi- og klimapolitikk som har tre mål: pris / konkurransekraft, forsyningssikkerhet og bærekraft – langsiktig mål: karbonnøytrale innen 2050</p> <p>Særlig industri /næringsliv har etterspurt oppdatert rammeverk pga ønske om forutsigbarhet i forhold til investeringer.</p>	<p>reference to the regional dimension, nor to how the Energy and Climate policies may help to meet territorial cohesion objectives.</p> <p>Østlandssamarbeidet vil engasjere seg i klima og bærekraftig energi gjennom AER, BSSSC, CPMR, Nordsjøkommisjonen. I tillegg er Akershus fylkeskommune aktive i Hyer (<i>Hydrogen Fuel Cells and Electromobility in European Regions</i>) – en europeisk organisasjon som bidrar til å fremme og gjennomføre strategier for økt bruk av hydrogen, brenselceller og elektriske kjøretøy.En større europeisk konferanse «Regional Power for Clean Transport» gjennomføres i Oslo 30 – 31. okt. 2013.</p> <p>BSSSC will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formulate political requirements of the regions towards decision-making bodies at the national and European level on energy and climate issues • promote the development and use of renewable energy sources such as bio mass • support and contribute to the implementation of the HELCOM Baltic Sea Action
--	--	--	---

	<p>Strategi for klimatilpasning og hvordan man skaffer data og modeller for å vurdere risiko og tilpasse til effektene av klimaendringer.</p>	<p>Tar for seg mål, politiske virkemidler, konkurransekraft og landenes særtrekk.</p> <p>Et sentralt tema er hvorvidt dagens konsept med de tre såkalte 20-20-20 målene er vellykket og hvordan tilpasse disse frem mot 2030 i lys av den seneste utvikling.</p>	<p>Plan</p> <ul style="list-style-type: none"> • continue co-operation with Baltex and Baltic 21 <p>As regional authorities, CPMR members consider that they can play an active role not only in fostering renewable energy, but also in lowering energy consumption and promoting a low carbon economy on their territory. The CPMR feels particularly concerned by the EU proposed Energy and Climate Strategies and will follow the work closely.</p> <p>Det jobbes med klimatilpasning i kommunen og i EU-prosjekter. Lederen for en av arbeidsgruppene i Eurocities er representert i Eus Steering Group on Adaptation to Climate Change. Oslo har mulighet til å komme med innspill i denne sammenhengen.</p> <p>Oslo har bidratt til Eurocities innspill til nytt klimarammeverk. Følges bredt opp i Miljøforum.</p> <p>Stavangerregionen påpeker at gassens fremtidige rolle er av</p>
--	---	--	---

			<p>overordnet betydning for regionen. Vannkraftnæringen ønsker å eksportere til kontinentet samt bidra med balansekraft (grønt batteri). Kraftnæringen ønsker ett teknologinøytralt klimamål, er for utfasing av subsidier til sol og vind, ønsker infrastruktur og smart nett slik at næringen kan delta i et reelt indre energimarked og bidra til stabilisering av forsyning og pris.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Regionale kraftaktører arbeider aktivt gjennom interesseorganisasjoner som Norsk Energi. -Offentlige aktører benytter nettverk som EUROCITIES og CPMR -for økt forståelse for norske/regionale syn, inviterer SrE sammen med Statoil, to kull DG Energy praktikanter årlig til Stavangerregionen. <p>NHO: Viktig at industribedrifter får beholde CO2 kompensasjon. ETS bør være basis.</p>
4.2 Gjennomgang av politikk og lovgivning for avfall. (Oslo kommune, KS,	Revisjon av mål og reguleringer i hele regelverket for håndtering av avfall. Revideringen er forankret i	Avfallsreguleringene i Rammedirektiv for avfall, direktiv for deponering av avfall og	Oslo kommune leder EUROCITIES-arbeidsgruppe på avfall. Oslo prioriterer

<p>Østlandssamarbeidet, Sørlandets Europakontor, Vest-Norges Brusselkontor.)</p>	<p>Rammedirektiv for avfall og skal være slutført i 2014.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Revisjon av tre direktiver (emballasje, deponi og rammedirektivet for avfall); -Gjennomgang av hovedmålene i europeiske avfallslovgivning -Kommunalt avfall (mer enn husholdningsavfall): Sammensetning, mengde og håndtering – hvilke modeller fører til måloppnåelse -Evaluering av fem direktiver som har med ulike avfallsstrømmer å gjøre: Avløpsslam, PCB/PCT, emballasje og emballasjeavfall, kasserte kjøretøy og batterier -Utvikling av veileder for utvidet produsentansvar -Refleksjoner omkring plastavfall 	<p>direktiv om emballasje samt Eus Ressurseffektivitetsstrategi har stor betydning for utvikling av Oslo kommunes håndtering av avfall. Endringer i disse direktivene vil via norsk implementering få betydning for Oslo kommunes lovpålagte ansvar knyttet til husholdningsavfall.</p> <p>KS presiserer for øvrig:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Avfall er innsatsfaktor i flere miljøtiltak og det er allerede investert milliarder i eksisterende løsninger. Disse tiltakene og investeringene må være en del av løsningen for avfallshåndteringen. b) Ulike rapporteringsmetoder gir voldsomme variasjoner som er avgjørende for politiske. Økonomiske og miljømessige vurderinger. c) De som eier sorterings- og behandlingsanlegg ønsker mange, sikre leveranser til sitt anlegg – på den annen side skal vi ha mindre avfall og mer ombruk. d) Innbyggerne klarer ikke sortere den renheten som industrien 	<p>overvåkning og innspill gjennom denne arbeidsgruppen. Gruppen har allerede respondert på «Green paper on a European strategy on plastic waste in the environment». Ønsker nasjonal dialog på området. Oslo vil arbeide for at kommunes erfaringer knyttet til kretsløpsbasert håndtering av avfall blir kjent for EU-kommisjonen og kan danne grunnlag for Eus kommende målsettinger. I tillegg er det svært viktig for Oslos arbeid med utvikling av våre tjenester å være kjent med de mål og rammebetingelser som EU legger for nasjonal avfallshåndtering.</p> <p>-Kommunene vil unngå altfor detaljerte regler på EU-nivå; gode, miljøriktige løsningene lages lokalt, når flere parter snakker sammen.</p> <p>-Det er mye penger og arbeidsplasser knyttet til avfall (og produktene før de blir avfall). Politikken er derfor viktig for kommunene.</p> <p>KS Bedrift følger arbeidet tett. Næringspolitisk rådgiver</p>
--	--	---	--

		trenger til nye produkter – på den annen side må også husholdningenes ressurser tas vare på.	Marianne Haugland er leder for CEMRs fokusgruppe for avfall.
4.3 Strategi på luftforurensning. (Oslo-regionen)	<p>En overordnet revisjon av luftkvalitetspolitikken. Inkludert National Emissions Ceilings Directive. Antas komme nye grenseverdier for utslipp av SO₂, Nox, VOC, NH₃ og PM_{2.5}.</p> <p>Antas at KOM vil fremme forslag I oktober 2013 – antar at man ikke vil komme til enighet før etter valg til EP I 2014.</p>	<p>Oslo har stadig problemer med å holde seg innenfor grenseverdiene i vintermånedene. Vil det nye regelverket gjøre dette vanskeligere eller mer fleksibelt for Oslo å nå målene?</p> <p>Interessert i å finne ut hva implikasjonene av eventuelle partnership agreements vil bli for kommuner?</p> <p>Vil et Clean Urban Air program være relevant for Norge?</p>	Oslo kommune er aktiv i Eurocities arbeidsgruppe på luftkvalitet som bidrar aktivt i denne prosessen. Deltar I Eurocities Stakeholder Expert Group om the Review of Air Quality Policy. Oslo har anledning til å komme med innspill til representanten. Arbeidsgruppen har i tillegg gitt skriftlige innspill til spørreskjema og konsultasjon om konkrete ”policy options” Jobbes løpende med saken.
4.4 Ren energi for transport. (Oslo-regionen)	Forslag til direktiv om infrastruktur for alternative drivstoff. Kommisjonen har også fremmet en kommunikasjon om en strategi for alternative drivstoff	Krav til infrastruktur for alternative drivstoff kan bli kostbart. På hvilket nivå skal dette implementeres? Utvikling av alternative drivstoff er veldig relevant i å nå klimamål.	Eurocities har levert uttalelse. Oslo deltar i flere prosjekter på området og har et stort internasjonalt nettverk.
4.5 Bærekraftige bygg. (Oslo kommune). Energieffektivisering i bygg (LO)	KOM har åpen konsultasjon om bærekraftige bygninger og planlegger kommunikasjon på området.		Bruk av fossile kilder til oppvarming av bygninger utgjør 35% av Oslos klimagassutslipp. Byrådet vedtar i disse dager en strategi for energieffektive og klimanøytrale bygg. Eventuelle

			<p>insentiver på EU-nivå vil kunne bidra positivt til at Oslo kan nå sine mål på området om at det ikke skal være klimagassutslipp fra stasjonær energibruk i Oslo etter 2020.</p> <p>LO: Norge må iverksette energieffektiviseringsdirektivet på en slik måte at norske interesser sikres.</p>
<p>4.6 Smarte byer. (Oslo kommune, Stavangerregionen, NHO)</p>	<p>Overordnet mål er å bidra til at samfunnsutfordringer knyttet til klima/energi løses i triple helix partnerskap med utgangspunkt i byer omkring IKT, transport og energi. Innovasjonspartnerskapet skal også rådgi Kommisjonen mht politikk og utlysninger.</p> <p>KOM kommunikasjon som har som mål å bidra til energisparende løsninger i byer og utvikle innovative lav-karbon teknologi på lokalt nivå. Fokus på IKT-løsninger for energieffektivitet, Intelligent Transport Systems.</p>	<p>Oslo kommune har ambisiøse klimamål. Transportsektoren står for 50% av Oslos klimagassutslipp og energi i bygninger for 35%. Vi må være i front på nye løsninger for å nå målene. Stavangerregionen er på bølgelengde med Oslo og vil hente hjem/eksportere smarte løsninger innen IKT/transport/energi. Interesse fra offentlige, FoU og energisektoren i regionen. Særlig viktig at et program som Horisont 2020 utlysninger innrettes slik at triple helix samarbeid for å løse samfunnsutfordringer som klima/energi finansieres.</p>	<p>Eurocities er representert i High Level Group og flere forum er involvert i arbeidet.</p> <p>Påvirkning og partnerskapsforming gjennom ERRIN arbeidsgruppen på Smart Cities (European Regions Research & Innovation Network) og EUROCITIES. Med utgangspunkt i Smart Cities Challenge og prosjekter som PIMES etc, vil IKT-miljøer, helseutdannings-institusjoner, øvrig FoU og offentlige myndigheter posisjonere seg mht prosjektsøknader.</p>
<p>4.7 Miljøvirkningsdirektivet. (KS)</p>	<p>Forslaget til revidert direktiv har</p>	<p>Hvordan endringer i direktivet blir</p>	<p>CEEP, hvor KS er medlem, gir</p>

	<p>mål om raskere gjennomføring av konsekvensutredning for å kartlegge miljøfarer før byggetillatelse gis for større prosjekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ny utvelgelsesprosess som gjelder for alle prosjekter. Vil medføre at langt flere prosjekter skal evalueres. •Obligatorisk «scoping» av konsekvensutredning, det vil si at hvilke faktorer man skal se nærmere på i utredningen. F.eks. et prosjekts robusthet mot menneskeskapt og naturlige katastrofer. •Obligatorisk konsekvensutredning og innrapportering av alternativer. •Overføring av myndighet til Kommisjonen bl.a. for hva slags informasjon som skal skaffes til veie i utvelgelsesprosessen. •Krav om at konsekvensutredninger skal utarbeides/godkjennes av akkrediterte eksperter. •Tidsfrister for hvor lang tid en konsekvensutredning kan ta. •Krav overvåking av signifikante skadevirkninger identifisert i konsekvensutredningen. 	<p>implementert i Norge er viktig for kommunesektoren ettersom det blant annet vil påvirke saksbehandlingstiden ved vurdering og utdeling av byggetillatelser.</p>	<p>uttrykk for at endringene snarere vil komplisere prosessen og gjøre den dyrere. Regionkomiteen er også kritisk og mener at forslaget ignorerer de økte økonomiske og administrative kostnadene det vil medføre for den lokale forvaltningen i EU.</p>
--	---	--	--

	•Samordning med andre EU direktiv som stiller krav til konsekvensutredning.		
4.8 Karbonlekkasje. (Sørlandets Europakontor)		Vil metaller som nikkel kunne bli støtteberettiget igjen?	
4.9 Revisjon av Økodesigndirektivet. (NHO)	Nye tekniske produktkrav for over 30 produktgrupper.	Sikre at el-drevet utstyr ikke diskrimineres.	Viktig for å fremme økt energieffektivitet i energibrukende produkter.
4.10 Veikart for ressurseffektivitet. (NHO)	Fotavtrykk og avfall.	Mulig krav i regelverk om fotavtrykk for produkter	Ønsker ikke krav om fotavtrykk i regelverk.
4.11 Standardisering innenfor miljø. (NHO)	Utforming av metoder for miljøfotavtrykk.		Norske naturgitte forutsetninger må kunne beholdes som konkurransefortrinn, utforming av krav og kriterier er viktig.
4.12 ELD-Miljøansvardirektivet. (NHO)	Miljøansvarsdirektivet setter krav til ivaretagelse av miljøet og avbøting av skader. Direktivet er allerede implementert i norsk rett, hittil med få og mindre vesentlige endringer i forurensningslovgivning.	Direktivet er under utvikling, særlig hva gjelder ansvarsregler og forsikringsordninger. Det søkes ventelig innført en obligatorisk forsikringsordning for ansvar som følge av forurensning av miljøet.	For Norsk olje og gass er spørsmålet i hovedsak om direktivet skal gis anvendelse på norsk sokkel og om det i så fall vil få betydning for ansvarsreglene i form av forsikringsordninger etc.
5.Helse			
5.1 EUS helse- og sikkerhetsstrategi 2013-2020. (Unio, YS)			Følge opp gjennom ETUC, eks: <i>The ETUC demands that the European Commission take its responsibilities pursuant to Article 153 of the Treaty on the Functioning of the European Union, which provides for 14armonization in the progress made with respect to working</i>

			<p><i>conditions. The ETUC also demands that the new strategy be adopted without delay.</i></p> <p><i>The contents of this strategy must take account of previous experience, aim primarily to improve structures geared towards prevention and pay closer attention to work-related health problems, in particular incidences of cancer, other medical conditions to do with exposure to chemicals, musculoskeletal disorders and problems associated with psychosocial factors.</i></p> <p><i>Finally, the ETUC calls on the European Commission to present the proposals for directives on musculoskeletal disorders, which have been blocked for years, and revise the existing directive on the protection of workers against carcinogens.</i></p>
5.2 Helse for vekst. (Stavangerregionen)	Eus nye helseprogram skal fremme innovasjon i helsetilbudet og bidra til bærekraftige helsesystemer i tillegg til forbedret folkehelse.	Finansierings- og læringsmuligheter.	Former partnerskap og posisjonering gjennom deltakelse i EIP AHA.
5.3 Antibiotikaresistens. (NHO)	Det er sannsynlig at det vil komme en debatt/utvikles dokumenter om resistensproblematikken.	Dette er høyaktuelt i Norge ettersom vi har svine-besetninger med multi-resistente stafylokokker.	Det er viktig at vi har en policy som myndigheter og næring er omforent om.

6.Finansielle tjenester			
Ingen tiltak innmeldt fra partene eller regionene.			
7.Forskning, innovasjon og utdanning			
<p>7.1 Horisont 2020. (Østlandssamarbeidet, Virke, Oslo-regionen, Unio, Stavangerregionen, Sørlandets Europakontor, Vest-Norges Brusselkontor, YS)</p>	<p>Deltakelse i, og utnytting av, Horisont 2020.</p>	<p>I og med at brukerperspektivet nå styrkes og flere etterspørselsdrevne prosjekt skal prioriteres – er dette et program Stavangerregionen og Østlandssamarbeidet vil jobbe mer aktivt inn mot.</p> <p>Viktig for investeringer og produktivitet i norske bedrifter.</p> <p>Avgjørende å få til gode strukturer som fremmer kommunale aktører som partnere i forskningsprosjekter.</p>	<p>Vi kan bidra med tilrettelegging (bruke arenaer eller etablere kontakt), informasjonsvirksomhet, kobling av relevante miljøer.</p> <p>Gjennom AER, CPMR og Nordsjøkommisjonen deltar fylkeskommunene i fagkomiteer og arbeidsgrupper som har spesielt fokus på innovasjon og FoU. Disse arenaene vil bli viktige for arbeidet framover. Her fokuseres det på deling av beste praksis og gode ideer, partnere finner hverandre og det etableres prosjekter.</p> <p>Rogaland fylkeskommune vil identifisere samsvar mellom regionale planer og H2020, koble regionale aktører til programmet via regionalt virkemiddelapparat. Arbeide aktivt for å posisjonere seg ifht prosjektsamarbeid, bla gjennom energiprojektet ENSEA. UiS bruker sitt medlemskap i ECIU (European Consortium of Innovative</p>

			Universities). Regionens aktører vil arbeide med helse gjennom Eus helseplattform (EIP AHA) og energi/IKT/transport gjennom Smart Cities samarbeid. Oppfølging gjennom europeisk fagbevegelse.
7.2 Vekst for sysselsetting-inkludering og toppkompetanse (1). (Østlandssamarbeidet, Unio, Sørlandets Europakontor, Vest-Norges Brusselkontor) Internasjonalisering av høyere utdanning	Internasjonalisering av høyere utdanning. Følge opp ulike utdanningsinitiativ, bla COMs «Rethinking Education: Investing in skills for better socio-economic outcomes»	Utdanning, kompetanse og verdiskaping er et samarbeidsområde i Østlandssamarbeidet og med basis i fylkeskommunenes erfaring og kompetanse vil vi stimulere til aktiv deltakelse samt legge til rette for utviklingsarbeid og prosjekt i Europa. Økt mobilitet – bl.a. gjennom samarbeid mellom høyskoler og universitet i Norge og Europa vil være et fokusområde. Norge har ledelsen av komiteen for utdanning, kultur og ungdom i AER v/fylkesordfører Sonja Steen, Nordland. Østlandssamarbeidet har flest medlemmer i AER og koordinerer det norske AER nettverket.	The AER welcome the Commission’s stance in favour of the development of entrepreneurial skills for young people, as expressed in the initiative “Rethinking Education”. We consider however that this initiative will not be sufficient to incorporate new topics and inspire new trends in current systems and we therefore call for a revolution in education, from kindergarten to University. A change is necessary to supplement educational materials for the teaching of skills and to enable a greater participation of business and the service sector into education. Unio følger opp gjennom ETUC.
7.3 Partnerskap for innovasjon vedr. aktiv aldring. (Oslo kommune, Stavangerregionen)	En rekke initiativ i forhold til eldre/eldreomsorg/aktiv aldring er samlet inn under dette partnerskapet .	Det er viktig for oss å være oppdatert på hvilke initiativ og prosjekter som er/kommer på dette feltet.	Vi forsøker å følge med på utviklingen i Europa for å få innblikk i politikk utvikling og ”best practice”, og ønsker

	<p>Plattform av triple helix aktører som virker som markeds plass, nettverks- og læringsarena. Kommer også med anbefalinger til Kommissjonen mht politikk og innretning av utlysninger på helseområdet. Det overordnede målet er å bidra til at samfunnsutfordringer knyttet til helse/aldring løses på en innovativ måte som også bidrar til vekst.</p>	<p>Aldring og samhandlingsreform understreker behovet for velferdsteknologi og smartere systemer. Gjennom deltakelse i EIP AHA, ønsker regionen å hente hjem/eksportere smarte løsninger på velferdsteknologi og systemintegrering, eksempelvis for å bedre håndtere Alzheimers. Av interesse for det offentlige, FoU og næringsaktører i regionen. Finansierings- og læringsmuligheter.</p>	<p>informasjon om nye initiativ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Horisont 2020 utlysninger innrettes slik at triple helix samarbeid for å løse samfunnsutfordringer som aldring, finansieres. -Aktivt arbeid gjennom deltakelse i EIP AHA og lokale triple helix partnerskap, mht posisjonering ifht Horisont 2020
<p>7.4 Gjensidig godkjenning av kvalifikasjoner. (Virke, Oslo kommune, Stavangerregionen)</p>	<p>System og regelverk for gjensidig anerkjennelse av yrkeskvalifikasjoner i EØS.</p> <p>Direktivet om gjensidig godkjenning av kvalifikasjoner for helsepersonell er endret. Man ønsker å se på siste utvikling i anvendelse av direktivet og søker forenkling.</p>	<p>Det er mangel på arbeidskraft på mange områder Norge. Et effektivt system for gjensidig anerkjennelse av yrkeskvalifikasjoner vil gjøre det enklere for næringslivet å ansette arbeidskraft fra andre EØS-land.</p> <p>Oslo kommune får stadige forespørsler ift utenlandsk helsepersonell og må være oppdatert på direktivet som regulerer flyt av blant annet helsepersonell – utdanning, krav, språk, rettigheter m.m</p>	<p>Vi anser direktivet om gjensidig godkjenning av kvalifikasjoner, spesielt ift helsepersonell for et viktig verktøy og vi ønsker å være oppdatert på dette feltet.</p> <p>Det er høy grad av samhandling i Stavangerregionen når det gjelder internasjonal rekruttering av arbeidskraft og integreringsarbeid for tilflyttere. Samarbeidet reflekterer et sterkt triple helix med FoU, offentlig sektor og næringsliv</p>
<p>7.5 ERASMUS+ (Stavangerregionen)</p>	<p>Eus nye utdanningsprogram har tre hoveddeler; læring og</p>	<p>Innretningen av programmet er av stor viktighet for hele utdannings-</p>	<p>Stavangerregionen driver informasjonsvirksomhet bla i</p>

	mobilitet, samarbeid og innovasjon samt politikkreform.	og forskningssektoren.	samarbeid med SIU (senter for internasjonalisering i utdanning)
7.6 Joint Programming Initiatives (JPIs). (Stavangerregionen)	JPI skal bidra til å realisere European Research Area. Norge deltar i alle ti JPIs, og har sekretariatfunksjon for en: JPI Oceans.	Legger føringer på norske og europeiske forskningsmidler. Med utgangspunkt i maritim/marin klynge i regionen, særlig opptatt av Ocean Safety og helse og mat.	
7.7 COSME. (Stavangerregionen)	Målet med Eus program rettet SMBer, styrke markedstilgang og konkurransevne ved å utvikle bedre rammebetingelser samt forbedre tilgangen til finansiering for SMB gjennom egenkapital, finansiering og lånefasiliteter. Programmet skal også fremme entreprenørskapskultur blant nye gründere, ungdom og kvinner.	En viktig mulighet for regionens næringsliv og for offentlige myndigheter som tilretteleggere for dette.	Stavangerregionen arrangerer infodager i samarbeid med andre regionskontor.
7.8 Creative Europe-programmet. (Stavangerregionen)	Eus nye kulturprogram inkorporerer også mediaprogr. Skal bidra til kulturnæringens konkurransekraft, fokus på entreprenørskap og digitalisering.	Kultur viktig for attraktivitet, trivsel og næringsutvikling. Bygge på at Stavanger var europeisk kulturhovedstad 2008, og sterk matklynge i regionen.	Stavangerregionen arrangerer infodager i samarbeid med andre regionskontor. Nettverk av andre europeiske kulturhovedsteder.
7.9 Lærlinger (LO)	Det er flere initiativ på europeisk nivå om hvordan man skal øke tilgangen på læreplasser.	Økt fokus på lærlinger er viktig og både norsk og europeisk næringsliv er avhengig av kompetansen for å sikre framtidig verdiskaping og konkurransevne.	Vi må bidra med egne erfaringer og følge med på regelverksutforming.
7.10 Forsknings- og innovasjonspolitik for smart	EU satser på 5 hovedpunkter rundt dette:	Finne ut hvordan norske regioner skal komme med på dette	

spesialisering.	<ul style="list-style-type: none"> a) policy-utvikling og investeringer på nøkkelprioriteringer regionalt og nasjonalt, samt behovet for kunnskapsbasert utvikling; b) bygge på hver enkelt regions potensielle styrker; c) støtte innovasjon og stimulere til private investeringer; d) få alle involverte aktører med; e) evaluerings- og oppfølgingssystemer. 	arbeidet, og ta de nødvendige initiativ for at det skjer.	
8.Konkurransopolitikk og regional- og distriktspolitikk.			
8.1 Modernisering av statsstøtte. a)General block exemption (regulation 800/2008) b)nøkkelsektorer. (Oslo-regionen, Østlandssamarbeidet, Nord-Norges Europakontor, Virke, Unio, Trøndelags Europakontor, Stavangerregionen, Sørlandets Europakontor, Vest-Norges Brusselkontor, YS.)	Grupper som unntas fra statsstøttereguleringen. Betingelser som skal til for at statsstøtte er forenlig med det indre marked Støtte til flyplasser og flyselskap Nye regionalstøtteregler som bl.a. viktig for differensiert	Det er av stor betydning for kommunene hvilke typer støtte som sorterer under gruppeunntakene og dermed kan ytes uten notifikasjon til ESA Regionale flyplassers betydning for regional utvikling. Opprettholdelse av differensiert arbeidsgiveravgift. Støtte til charterfond. Støtte til energiinvesteringer.	Det er viktig for oss å holde oss oppdatert på kommunenes handlingsrom og å få mulighet til å gi innspill vedr. utvikling her. Ønske om å beholde eksisterende regime. Østlandssamarbeidet har engasjert ser gjennom Assembly for European Regions (AER), der fylkesvaraordfører i Østfold, Per Inge Bjerknes, leder en

	<p>arbeidsgiveravgift.</p>	<p>Regionalstøttereglene er viktige for rammevilkårene til næringslivet i distriktene.</p> <p>Mulighetene for å gi støtte til FOU og innovasjon er av stor betydning.</p>	<p>arbeidsgruppe for regionale flyplasser. Formålet er å sikre at regionale flyplassers videre drift ikke trues av tiltaket.</p> <p>FoU og innovasjon er et satsningsområde for å møte kommunens fremtidige behov, og det er viktig at vi får anledning til å gi innspill og følge med på utvikling her.</p>
<p>8.2 Indre marked og tjenester – a) Offentlige anskaffelser b) Initiativ for e-fakturering ved offentlige anskaffelser. (Oslo-regionen, Østlandsamarbeidet, Virke, Unio, KS, NHO, Stavangerregionen, YS)</p>	<p>EU holder på å revidere anskaffelsesdirektivene samt direktiv for konsesjoner. EP skal stemme over direktivene i oktober/november.</p> <p>Vedtakelse av nye direktiv om offentlige anskaffelser og tjenestekonsesjoner og implementering av disse i EØS-avtalen. Endelig vedtak i EU er ventet i desember 2013. Arbeidet med implementering og eventuelle tilpasninger vil derfor foregå i 2014.</p> <p>OA er et særdeles viktig rammevilkår for næringslivet. E-anskaffelser vil forenkle og</p>	<p>Utover innholdet i EU direktivene vil utarbeidelsen av nye nasjonale regler for anskaffelser være av stor betydning.</p> <p>Vi må ivareta kommunenes og fylkeskommunenes behov for praktikabelt regelverk som i størst mulig grad sikrer lokal handlefrihet i forhold til organisering.</p> <p>Østlandssamarbeidet mener det er viktig for kommunene å følge og å få mulighet til å gi tidlige innspill i prosessen når det gjelder alle initiativer som kan ha betydning for kommunens gjennomføring av</p>	<p>Oslo kommune deltar i arbeidsgruppe på offentlige anskaffelser i Eurocities og følger EU-prosessene der. Er i noen grad involvert i nasjonale prosesser, men ønsker å bidra mer nasjonalt.</p> <p>KS er med i FADs referansegruppe for implementering av nytt direktiv.</p> <p>KS er også representert i det offentlige utvalget som ser på det særnorske regelverket for offentlige anskaffelser.</p> <p>Kontaktpersoner er advokat Nina Ramstad Aatlo og advokat Kristine Vigander.</p>

	<p>effektivisere offentlige anskaffelser nasjonalt og over landegrensene.</p>	<p>anskaffelsesprosesser eller kommunal støtte til virksomheter som driver økonomisk aktivitet.</p> <p>Unio: sikre krav om sosiale klausuler i direktivforslagene, kvalitet i offentlige velferdstjenester, samt motarbeide sosial dumping.</p> <p>Tilretteleggelse for e-faktura i offentlige anskaffelser forenkler betalingen, samt gir større sporbarhet og kan motvirke misligheter og korrupsjonslignende atferd</p> <p><u>Referat fra møte i EPF 27.05.11</u> «Deltakerne på EPF var enige om at et felles regelverk er nødvendig for å sikre god bruk av offentlige ressurser. Diskusjonen viste utbredt ønske om forenkling av anskaffelsesreglene. Regelverket virker prosessdrivende og gir mye advokatmat. Problemet ligger i detaljerte prosedyrekrav som det er lett å bomme på, samtidig som terskelen for å levere inn klage på utfallet er lav».</p> <p>Viktig å utnytte nasjonalt handlingsrom til å tilpasse reglene til nasjonale forhold. Viktig med</p>	<p>NHO er positive til nye regler for e-faktura.</p>
--	---	--	--

		rask implementering av e-anskaffelser for å gi norske bedrifter konkurransefortrinn	
8.3 Gjenbruk av offentlig informasjon. (KS)	Bedre deling av offentlig informasjon (f.eks. værdata, kartdata, statistikk) antas å øke årlig verdiskaping 40 mld €. Elementer i forslaget: •En genuin rett til gjenbruk av offentlig informasjon; •Virkeområde utvides til å inkludere museum, bibliotek og arkiv (mange unntak mulig); •Øvre prisgrense lik marginalkostnaden ved å reproducere, utlevere og formidle informasjonen (unntak mulig).	Evt. Implementering i Norge vil gi konsekvenser for kommunesektoren, som bl.a. eier og vedlikeholder store mengder kartdata. Vil det fortsatt være mulig å ta betalt for kartdata slik som i dag og i så fall til hvilken pris? Inntektene kommunesektoren har i dag fra salg av kartdata går i all hovedsak til å finansiere oppdatering og innsamling av ny informasjon.	KS følger arbeidet i samarbeid med og via CEMR. Fagpersoner er spesialrådgiver Anne Mette Dørum og rådgiver Hallvard Hoen.
9.Fiskeri og havbruk			
Ingen innspill på fiskeri eller havbruk			
10.Samferdsel og maritim politikk			
10.1 Bygge morgendagens nettverk i dag (1). (Østlandssamarbeidet, Virke, NHO, Vest-Norges Brusselkontor) a)Reduksjon av kostnadene ved	Bredbåndsutbygging og trådløs kommunikasjon	Flere av fylkeskommunene har store avstander og lav befolkningstetthet. Utbygging av infrastruktur for IKT er et viktig element i regional utvikling. Ny teknologi er viktig for å bidra til nyskaping og utvikling på Østlandet. Vil bidra til bedre kommunikasjon,	Merknad: Operativt innhold?

<p>utbygging av infrastrukturen for bredbånd. b)Handlingsplan for trådløs kommunikasjon (Connected Europe)</p>		<p>effektivisering og økt konkurranseevne.</p>	
<p>10.2 Bygge morgendagens nettverk (2). (Østlandssamarbeidet, Oslo-regionen, KS, NHO, Stavangerregionen, Sørlandets Europakontor, Vest-Norges Brusselkontor) a)Rammeverk for Eus framtidige havnepolitikk, inkludert et lovforslag. b)»Blått Belte» for indre marked for sjøtransport (se også punkt 40).</p>	<p>Markedsprinsipp for tjenester i havner, effektivitet og kvalitet i havner. Fjerne hindringer ved å redusere de administrative byrdene ved havnene.</p> <p>Havneforordningen (framlagt juni 2013) innebærer satsing på havneinfrastruktur i EU, med ønske om å utvikle andre havner enn Rotterdam, Hamburg og Antwerpen. Havnepolitikken legger opp til større åpenhet om økonomiske forhold i havnene. Noen av forslagene i innebærer redusert forretningsmessig frihet for havnene.</p> <p>Forordningen gjelder havner som er foreslått som en del av det videreutviklede transeuropeiske transport-nettverket, TEN-T. Dette nettverket gjelder ikke direkte for Norge, men standardkrav i havneforordningen vil gjelde for norske havner, og forslaget er merket som EØS-</p>	<p>I alle deler av Europa er det stor interesse for utvikling av mer bærekraftige transportformer som jernbane, maritim kommunikasjon samt grønne korridorer. Østlandssamarbeidet jobber bl.a. for å få mer godstransport over fra vei til jernbane og sjø</p> <p>I Østlandssamarbeidets innspill til EU-kommisjonens høring på grønnboka om TEN-T ble bl.a. følgende trukket fram:</p> <p>“The Motorways of the Sea concept that aims at improving cohesion and access to peripheral regions and states and reducing road congestion should be further developed. Particular attention should be paid to intermodal connections between ports and their hinterlands”.</p> <p>Og “Transferring goods and passengers from road to rail should be focused, and investments in more climate friendly transport infrastructure must be speeded up to secure a more sustainable transport for the future”.</p>	<p>NHO er positive til tiltaket.</p> <p>The CPMR (Conference of Peripheral and Maritime Regions) will continue to actively monitor DG MOVE’s initiatives. In this regard, the CPMR welcomes the openness shown by this Directorate General in response to its requests for assistance and information.</p> <p>In accordance with the European calendar and the interest shown by the Regions (considering their competence in these areas), initiatives could be taken with regard to the following topics.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Review of the European Ports Policy • Reducing CO2 emissions from ships • “Blue Belt” <p>Maritime politikk er et av BSSSCs sentrale fokusområder.</p> <p>BSSSC will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formulate political requirements of the regions

	<p>relevant.</p> <p>Overordnet mål er å oppgradere Eus havner. Forslaget gjelder dessuten markedsadgang til havnetjenester og tilgang til finansielle opplysninger om havner.</p>	<p>Konsekvenser for organisering av norske havner.</p> <p>Økt konkurranse fra havnene i EU medfører behov for offensiv satsing på havner i Norge. Bl.a. statlig støtte til investering i infrastruktur i havnene. Viktig for å oppnå regjeringens forslatte strategi for å flytte transport fra vei til sjø. EU-havnene får støtte til slike investeringer via TEN-T; fins ikke tilsvarende for norske havner.</p>	<p>towards decision-making bodies at the national and European level in maritime issues</p> <ul style="list-style-type: none"> • continue its commitment to an ambitious implementation of the European Maritime Policy in the Baltic Sea Region and to develop the BSR into an European maritime best practice region by 2015 . <p>Oslo Havn er Norges største offentlige gods- og passasjerhavn. Eventuelle lovendringer vil kunne ha store økonomiske og organisatoriske konsekvenser. Oslo er sammen med Norsk Havneforening medlem av blant annet European Sea Port Organisation som følger opp EU-saker.</p> <p>Merknad fra KS:</p> <p>a)Positivt med tiltak som bidrar til større åpenhet om økonomien i havnene.</p> <p>b)Evt. Nye regler leveranser av havnetjenester, må ivareta havnenes rett til å drive forretningsmessig.</p>
--	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Beklagelig at konkrete oppmykingstiltak vedr. havnearbeidermonopolet ikke foreslås. Positivt med invitasjon til sosial dialog med mål om løsninger på vanskelig konflikt. • Positivt at Oslo og Narvik havn nevnes i TEN-T, selv uten praktiske/økonomiske konsekvenser. Støtter FKDs forslag om at norske stamnetthavner inngår i Eus utvidede havnenettverk. • Positivt at det foreslås å etablere brukerråd. • Hvis uavhengig tilsynsmyndighet, ønskelig at Kystverket får rollen, ikke behov for ny tilsynsorganisasjon. Viktig at Norge arbeider mot mer byråkrati i havnevirksomheten. <p>Fagleder Pia Farstad von Hall i KS Bedrift Havn følger arbeidet tett.</p> <p>Stavangerregionen: Deltakelse i Motorways of the Seas og strategisk nettverksbygging med andre havneregioner.</p>
--	--	--	---

<p>10.3 Single European Sky II plus. (Nord-Norges Europakontor, NHO, LO)</p>	<p>Etablere en mer effektiv lufttrossorganisering i Europa</p> <p>Oppfølging av SESII, som har vært mislykket. + kan ta en ny vridning.</p>	<p>Flybyen Bodø, med kontrollsentral for N-N, ønsker endring i struktur/oppsett hos COM. Debatt om kontrollsentral nasjonalt? (Samdep)</p>	<p>Positive til endring i retorikk fra COM. Følger opp med EU-del og Eurocontrol.</p> <p>NHO anser forslaget slik det foreligger nå som positivt.</p> <p>LO påpeker at Norge må være en pådriver for å bidra til mer ordnete arbeidsforhold for ansatte i luftfarten, gjennom klare internasjonale regler.</p>
<p>10.4 Indre marked for transport. (Virke, Trøndelags Europakontor, NHO, Stavangerregionen, Sørlandets Europakontor, YS, Oslo-regionen)</p>	<p>Økonomisk og miljømessig effektivitet ved veitransport, og forholdet til annen transport (jf punkt 6).</p> <p>Forbedre den økonomiske og miljømessige effektiviteten innen veitransport ved å fjerne flere restriksjoner for kabotasje.</p> <p>Innføre bestemmelser om vertslandets arbeidsrettslige regler skal brukes på sjåfører som oppholder seg over lengre tid i landet.</p> <p>Hvordan Eus transportpolitikk kan bidra til fremtidens</p>	<p>Likeverdige konkurranseforhold, bla med klare regler for kabotasje.</p> <p>Hva vil lovlig kabotasje ha å si for veitransporten i Trøndelag?</p> <p>Vil dette utkonkurrere bussnæringen i Trøndelag?</p> <p>Rammeverket for transportpolitikk og endring av godsstrømmer, fra vei til bane sjø og kanaler er av generell interesse for regionen, og særlig for havnene.</p>	<p>Flere internasjonale aktører kan føre til utkonkurrering av bussnæringen.</p> <p>Ønsker tydeligere regelverk for at kontroll av ulovlig kabotasje. Dagens regelverk er avhengig av at bussjåføren er ærlig.</p> <p>Internasjonale aktører må følge gjeldene kjøre- og hviletidsbestemmelser. Også krav om vinterdekk og teknisk standard på utenlandske vogntog som skal kjøre på norske vinterveier.</p>

	<p>lavkarbonøkonomi – endringer i godsstrømmer fra vei til bane, sjø og kanaler/innenlandske transportkanaler.</p> <p>Forslaget gjelder hvordan gjøre innenlands vanntransport mer miljøvennlig (bla LNG) og konkurransedyktig del av den intermodale transportkjeden</p> <p>-2014: veikart for FoU & innovasjon innen sektoren.</p> <p>-2014-15: arbeids- og iverksettingsplaner for multimodale korridorer.</p>		<p>NHO er for kabotasje, men det er da viktig med kontroll og sanksjon. En ev. videre utvidelse av kabotasje må skje innenfor vertslandets regler om lønns- og arbeidsforhold.</p>
<p>10.5 Urban mobilitet. (Oslo kommune)</p>	<p>Forslag fra KOM har vært gjenstand for mye diskusjon. Ser ut til at det nå ikke blir noen juridisk binding på EU nivå når det gjelder krav til bærekraftig bymobilitetsplaner, eller detaljerte anbefalinger på veiprising og ulike ”rush-tidstiltak”</p>	<p>Er dette EØS-relevant?</p>	<p>Eurocities har argumentert mot EU-lovgivning på området. Ønsker fleksibilitet for byene og kun veiledninger og anbefalinger fra EU.</p>
<p>10.6 Eus maritime politikk. (Stavangerregionen)</p>	<p>Eus integrerte maritime politikk, IMP, har som mål å fremme bærekraftig bruk av havområdene, høy livskvalitet i kystregionene og fremme Europas maritime posisjon. IMP er sektor-overgripende og sentrale</p>	<p>Potensielt rammeverk for planlegging i kystsonen</p> <p>-Rammeverk for næringsutvikling i Nordsjøen</p> <p>-Viktig å følge utvikling og utnytte muligheter i oppfølgingen av Kommisjonens</p>	<p>Aktivt arbeid og informasjonsutveksling gjennom CPMR og Nordsjøkommisjonen, samt nettverksbygging med andre kystregioner.</p>

	<p>elementer er havmiljø, arealplanlegging til havs, havovervåkning, skipsfart og maritim næringsutvikling.</p> <p>EU Kommisjonen har lagt fram forslag til direktiv for Maritime Spatial Planning og Integrated Coastal Zone Management (COM (2013) 133). Omstridt blant medlemsstatene, avventer betydning for kystsone-planlegging.</p>	Communication om Blue Growth (COM 2012) 494.	
10.7 Jernbanepakke 4. (NHO)	Bla. liberalisering av jernbanemarkedet.	Liberalisering av persontransporten på jernbane.	NHO er positive til jernbanepakke 4.
10.8 Det tredje postdirektivet (LO)	Norge har benyttet reservasjonsretten.	EUs evaluering av postmarkedet viser at liberalisering har hatt negative konsekvenser for postmarkedet.	Det er viktig at den norske regjeringen følger opp og ivaretar Norges holdning i saken.
11.Samfunnssikkerhet og beredskap			
11.1 Offshore sikkerhet. (NHO)	Nye regler for felles sikkerhetsstandarder på olje- og gassplattformer i Europa og skal sikre rask og effektiv håndtering av ev. ulykker.	Direktivet er vedtatt og skal nå implementeres, noe som vil medføre store utfordringer for de land som ikke har et vel utbygd HMS-regime.	For Norsk olje og gass er det først og fremst interessant å følge utviklingen mellom norske myndigheter og Kommisjonen om gjennomføring av direktivet for hele EØS.
12.Forbrukerpolitikk, personvern og kultur			
12.1 Personvernforordningen . (KS)	Formålet med forslaget er å modernisere dagens regelverk bl.a. for å bygge opp tillit til	Noen vesentlige endringer fra dagens direktiv, som har konsekvenser for kommunal	Behovet for revidering av dagens direktiv og styrking av personvernet får bred støtte, men

	handel over internett. Forordningen vil også gå betydning for offentlig sektors behandling av personopplysninger.	sektor, er -Rett til å få slettet personopplysninger om en selv; -Rett til å få en kopi av egne personopplysninger og til å kunne overføre dem til andre; -Nye sanksjonsmuligheter til nasjonale myndigheter; -Åpning for en stor grad av delegert lovgivningsmyndighet til Kommisjonen.	enkelte av tiltakene later ikke til å være vektet godt nok opp mot kostnadene de vil medføre. CEMR, EØS EFTA Forum og Regionkomiteen har gitt uttrykk for at deler av forslaget bryter med subsidiaritetsprinsippet, ved å gå for langt i å detaljere bl.a. ansettelsesforhold. KS følger arbeidet via CEMRs fokusgruppe for personvernforordningen. Fagpersoner er spesialrådgiver Ellen Karin Toft Larsen og rådgiver Hallvard Hoen.
13.Handel med landbruksvarer			
13.1 EUs politiske og juridiske rammeverk for organisk produksjon. (Trøndelags Europakontor)	Etablere bæredyktig forvaltning av landbruket og en produksjon med stor variasjon av produkter med høy kvalitet som tilfredsstiller forbrukernes krav om produksjonsmetoder som ikke er skadelig for miljøet, helsen og dyrene.		Trøndelag er et matproduserende fylke, både innenfor landbruk og fiske, så et viktig område for Trøndelag som vil bli mer og mer aktuelt. I tillegg er mat et av satsingsområdene for kontoret.
13.2 CAP. (NHO)	Reform av EUs landbrukspolitikk	Det er viktig å følge med på hvordan reformene slår ut, og hva det har å si for konkurransekraften til norsk mat- og drikkeindustri.	
14.Mat og mattrygghet			
14.1 Nytt regelverk om		Strengere krav til transportmidler for	NHO er i utgangspunktet positive

dyrevelferd. (NHO)		dyr til slakt.	til regelverket, men pga Norges lengde og spredte bosetting er det viktig å opprettholde unntaksbestemmelsene i Nord-Norge.
15.Andre tiltak			
5.1 Integrering av Rom-folket. (Oslo kommune). Dette tiltaket vil falle under Del 2 i arbeidsprogrammet.	Implementering av nasjonale Roma integrasjonsstrategier.	I Norge har sesongmigrasjon hatt stort politisk fokus, i EU diskuterer man i større grad integreringsstrategier. I hvilken grad vil Norge jobbe med denne type strategier?	Oslo kommune deltar i Task Force on Roma Inclusion i Eurocities. Gjennom det også i et prosjekt i Romania. Ønsker å få til EØS-prosjekter.
5.2 EUs arktiske politikk. (Nord-Norges Europakontor) Dette punktet vil falle under Del 3 i arbeidsprogrammet.	Europaparlamentet vurderer uttalelse (resolusjon) i løpet av året/neste år	Unngå at debatten er ensidig rettet mot miljøspørsmål. Fremme regional utvikling. Posisjonere UiT/UiN.	Positiv til engasjement fra EP. Men ønske om større grad av kunnskap om våre nordlige områder. Seminar/dialogmøter med EP og COM.